

2014–2020 m. programinio laikotarpio vietos projektų, pateiktų po 2017 m. rugsėjo 1 d. pagal vietos plėtros strategijas, įgyvendinamas bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo procedūros aprašo
13 priedas

SOCIALINIO VERSLO VYKDYMO GAIRĖS

Eil. Nr.	Tikrinimo elementas	Atsakymas	Vertintojo pastabos ir šaltinis, kuriuo grindžiama
1.	Ar socialinio verslo projektas prisideda prie šeštojo ES kaimo plėtros politikos prioriteto „Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse“ ir jo tikslinės sritys „Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas“ (kodas 6B) įgyvendinimo ir (arba) trečiojo ES kaimo plėtros politikos horizontaliojo tikslo „Užtikrinti subalansuotą teritorinę kaimo ekonomikos ir bendruomenių plėtrą, kurti darbo vietas ir jas išlaikyti“ įgyvendinimo? <i>(Vertintojas nustato iš paramos paraiškos, verslo plano, socialinio verslo subjekto vidaus dokumento (vidaus procedūrų (veiksmų) aprašas, įsakymas, akcininkų susirinkimo protokolai, visuotinio narių susirinkimo protokolai, potvarkis ar kt. dokumentas) informacijos ir pažymi reikiamą atsakymą).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
2.	Ar pareiškėjas yra tinkamas socialinio verslo vykdytojas? <i>(Pagal pareiškėjo teisinę formą vertintojas nustato, ar pareiškėjas yra tinkamas socialinio verslo vykdytojas, kaip nurodyta Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės gairių patvirtinimo“ (toliau – Gairės), IV skyriuje ir pažymi reikiamą atsakymą).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
3.	Ar socialinis verslas vykdomas pagal Gairėse numatytą socialinio verslo modelį (-ius)? <i>(Vertintojas nustato iš paramos paraiškos, verslo plano, socialinio verslo subjekto vidaus dokumento informacijos ir pažymi reikiamą atsakymą).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
4.	Ar pagal socialinio verslo vykdytojo įstatus ar kitą įstatymo nustatytą juridinio asmens steigimo dokumentą vykdoma nuolatine ekonomine veikla siekiama pagrindinio tikslo – išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio? <i>(Vertintojas patikrina, ar socialinio verslo vykdytojo steigimo dokumentuose nurodyta: 1) numatoma vykdyti ekonominę veiklą pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK2 red.) (gali būti nurodoma daugiau nei viena ekonominės veiklos rūšis, tačiau negali būti įrašyta, kad juridinis asmuo užsiims visa Lietuvos Respublikos įstatymų nedraudžiama veikla); 2) tikslinė (-ės) grupė (-ės); 3) socialinio poveikio tikslas (įvardijama socialinė problema, kurią siekiama spręsti); 4) pagrindinė (-ės) orientavimosi kryptis (-ys) (kokioje (-iose) srityje (-yse) numatomas socialinis poveikis), ir pažymi reikiamą atsakymą).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
5.	Ar socialinio poveikio siekiama užimtumo skatinimo, sveikatos apsaugos, švietimo ir prevencijos įvairiose srityse? <i>(Vertintojas nustato iš paramos paraiškos, verslo plano, socialinio verslo subjekto vidaus dokumento ir Gairių priede pateiktos Socialinio verslo poveikio matavimo skaičiuoklės (toliau – Socialinio verslo poveikio matavimo</i>	☐ Taip ☐ Ne	

	<i>skaičiuoklė) informacijos ir pažymi reikiamą atsakymą).</i>		
6.	Ar pareiškėjas užtikrina, jog gautas pelnas bus reinvestuojamas pagal iš anksto apibrėžtas pelno paskirstymo procedūras ir taisykles? <i>(Vertintojas patikrina: 1. Ar socialinio verslo subjekto vidaus dokumente nurodyta, kokia pelno dalis yra skiriama; kas gali priimti galutinį sprendimą dėl pelno paskirstymo; kokių dokumentų įforminamas pelno paskirstymas; ar parengiama pelno lėšų paskirstymo ir sąsajų su numatytais socialinio poveikio tikslais ir rodikliais lentelė (Excel formatu), kuri yra laikoma dokumento dėl pelno paskirstymo priedu; ar nurodytas interneto svetainės, kurioje viešai skelbiamas pelno paskirstymo dokumentas su visais priedais, adresas (nuoroda). 2. Jeigu galimi socialinio verslo naudos gavėjai turi būti atrinkti, t. y. nėra galimybių paslaugas suteikti visiems norintiems ir tikslingą grupę atitinkantiems naudos gavėjams, tikrinama, ar vidaus dokumente nustatyta aiški jų atrankos procedūra, kurioje nurodomi atrankos kriterijai. 3. Tikrinama, ar konkrečiai socialinei problemai spręsti reinvestuojamas visas iš ekonominės veiklos vykdymo gautas pelnas (100 proc.), kai socialinį verslą vykdo viešieji juridiniai asmenys, įvardyti Gairių 7.1–7.4 papunkčiuose, ir, ar konkrečiai socialinei problemai spręsti reinvestuojama ne mažesnė kaip 80 proc. iš ekonominės veiklos vykdymo gauto pelno dalis, kai socialinį verslą vykdo privati juridiniai asmenys. 4. Ar socialinio verslo vykdytojas vykdydamas nuolatinę ekonominę veiklą, nurodytą juridinio asmens steigimo dokumentuose, ir (arba) siekdamas išmatuojamo ir teigiamo socialinio poveikio, daugiau nei 50 proc. pajamų gaus iš ekonominės veiklos. Pažymimas reikiamas atsakymas).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
7.	Ar pareiškėjas užtikrina, jog socialinio verslo subjektas yra valdomas atskaitingai ir skaidriai, įtraukiant į valdymą suinteresuotuosius subjektus ar jų teisėtus atstovus, kuriems daro poveikį vykdoma veikla? <i>(Tikrinama, ar socialinio verslo subjekto vidaus dokumente aprašyta atskaitingo ir skaidraus valdymo tvarka, kurioje turi būti nurodoma informacija apie nustatytą darbo užmokestį konkrečiai (-ioms) pareigybei (-ėms), informacija apie padarytas investicijas ir kokią pajamų dalį sudaro socialinio verslo (subjekto) sąnaudos, informacija apie planuojamus ir vykdomus pirkimus (viešasis juridinis asmuo gali pateikti metinį viešųjų pirkimų planą), informacija apie gautą paramą, labdarą, dotacijas, kitokią pagalbą ir įgyvendinamus projektus (finansuojamus privačiomis, valstybės, savivaldybių ar ES fondų lėšomis), informacija apie galimybes dalyvauti socialinio verslo veikloje, projektuose ir (arba) galimybes savanoriauti. Taip pat tikrinama, ar vidaus dokumente aprašyta suinteresuotųjų subjektų įtraukimo į valdymą tvarka, nurodant, kokios organizacijos, institucijos dalyvauja valdyme, priima sprendimus, pateikiant organizacijos struktūrą, kurioje aiškiai nurodomas suinteresuotųjų asmenų įtraukimo mastas (į koki valdymo organą, grupę ar kitos struktūros dalį įtraukti suinteresuotieji asmenys, koks jų skaičius, kaip priimami sprendimai), jų pareigos priimant valdymo sprendimus, turinčius įtakos socialinio poveikio mastui, bei priimamų sprendimų galia (privatūs juridiniai asmenys turi sudaryti patariamąjį valdymo organą, kuris užtikrina tinkamą suinteresuotųjų asmenų atstovavimą), nurodant suinteresuotųjų asmenų įtraukimą į socialinio poveikio planavimą, stebėseną ir matavimą (nustatant atspirties tašką (status quo), planuojant socialinio poveikio matavimo rodiklius, vykdančią nustatytą socialinio poveikio matavimo rodiklių stebėseną ir matuojant veiklos rezultatus per socialinį poveikį, kuris skaičiuojamas pagal Socialinio verslo poveikio matavimo skaičiuoklę).</i>	☐ Taip ☐ Ne	
8.	Ar socialinio verslo subjektas yra nepriklausomas nuo valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, viešojo sektoriaus organizacijų? <i>(Tikrinama, ar pareiškėjo valdymas yra nepriklausomas nuo įmonių, įstaigų, organizacijų ar institucijų, t. y., ar socialinio verslo sprendimai priimami savarankiškai. Viešųjų juridinių asmenų vykdomame socialiniame versle (steigėjo ar dalyvio teisėmis) gali dalyvauti savivaldybių ar valstybės</i>	☐ Taip ☐ Ne	

	institucijos, tokiu atveju tikrinama, ar pagrįsta jų dalyvavimo būtinybė, poreikis. Socialinis verslas gali turėti partnerių, tokiu atveju tikrinama, ar santykiai tarp partnerių aptarti partnerystės (bendradarbiavimo) arba jungtinės veiklos sutartyje, kurioje negali būti numatyta socialinio verslo savarankiškumą varžančių nuostatų).		
9.	Ar nustatyti aiškūs, pamatuojami pagrindiniai socialinio poveikio rodikliai, pagal kuriuos pareiškėjas vykdys nuolatinę (kasmetinę) vykdomo socialinio verslo stebėseną ir numatyto socialinio poveikio matavimą? (Vertintojas nustato iš paramos paraiškos, verslo plano, socialinio verslo subjekto vidaus dokumento bei Socialinio verslo poveikio matavimo skaičiuoklės informacijos ir pažymi reikiamą atsakymą).	☐ Taip ☐ Ne	
10.	Ar nustatyti papildomi socialinio poveikio rodikliai (papildomiems socialinio poveikio efektams matuoti)? (Vertintojas nustato iš paramos paraiškos, verslo plano, socialinio verslo subjekto vidaus dokumento bei Socialinio verslo poveikio matavimo skaičiuoklės informacijos ir pažymi reikiamą atsakymą. PASTABA: Jei nustatomi papildomi socialinio poveikio rodikliai, turi būti aiškiai nurodoma, kaip jie bus pamatuojami (apklausos, pokyčių duomenų fiksavimo žurnalai, tyrimai ar pan.). Papildomų rodiklių pasiekimams netaikoma kontrolė, jie yra reikalingi socialinio poveikio istoriniams duomenims kaupti ir socialinio verslo efektyvumui didinti).	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/a	
11.	Ar nurodytas socialinės problemos nustatymo būdas ir mastas bei teritorija? (Vertintojas patikrina, ar paramos paraiškoje, verslo plane: 1. Aiškiai nustatyta socialinio poveikio teritorija (kaimas, miestelis, seniūnija, savivaldybė, apskritis ar kt.); 2. Nurodytas socialinės problemos nustatymo būdas ir mastas socialinio poveikio teritorijoje (pagrindžiama aktualiais statistiniais duomenimis, moksliniais tyrimais, kitais oficialiais dokumentais, kuriuos pateikia institucija ar organizacija, kaupianti tokius duomenis). Pažymimas reikiamas atsakymas).	☐ Taip ☐ Ne	
12.	Ar pareiškėjas užtikrina, jog kartu su metine įgyvendinto projekto ataskaita teiks sąnaudų pagrindimo aiškinamąjį raštą? (Vertintojas patikrina, ar pareiškėjas užtikrina, jog kartu su metine įgyvendinto projekto ataskaita teiks sąnaudų pagrindimo aiškinamąjį raštą ir pažymi reikiamą atsakymą).	☐ Taip ☐ Ne	
13.	Ar pareiškėjas užtikrina, jog suteiktų paslaugų sprendžiant socialinę problemą ir įgyvendinant socialinę misiją kokybė atitiks analogiškų paslaugų, teikiamų kitų rinkos dalyvių ir valstybės ar savivaldybių, kokybę ir joms keliamus reikalavimus? (Vertintojas patikrina, ar pareiškėjas užtikrina, jog suteiktų paslaugų sprendžiant socialinę problemą ir įgyvendinant socialinę misiją kokybė atitiks analogiškų paslaugų, teikiamų kitų rinkos dalyvių ir valstybės ar savivaldybių, kokybę ir joms keliamus reikalavimus ir pažymi reikiamą atsakymą).	☐ Taip ☐ Ne	
IŠVADA: (Nurodoma, ar projekte numatyta vykdyti socialinį verslą, ar projektas atitinka visus Gairėse įtvirtintus socialinio verslo vykdymui keliamus reikalavimus. Jei reikia, aiškiai ir glaustai pateikiamos pastabos apie nustatytus neatitikimus, teiktus paklausimus ir kt.).			